

Tartalom :

Árvák vagyunk
atya nélkül.

Török Kálmán.

Szociális kérdések
és az egyház.

Amiért Prohászka
harcolt . . .

Hitéleti tájékoztató.

Hirek.

GYÖNGYÖSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

XI. évfolyam. || 3. sz. | 1939. márc. hó
Megjelenik minden hónapban. || Főszerkesztő: M A G N I N A D O R J Á N
épüzetplébános | Főmunkatárs: P. L U P T O V I T S K O L O S ferences plébános
Felelős szerkesztő: Dr. B E R N Á T F E R E N C gimn. hittanár.
Előfizetés egész évre 1 pengő. Egyes szám ára 10 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Kállay utca 17. szám.

**A legjobb minőségű árút
legnagyobb választékban
legolcsóbb szabott árakon**

SZLOBODÁTÓL

Gyöngyösi Takarékpénztár Egyesület.
Alapítva: 1867. évben. Érdekközös-
ségben (affiliált) a Magyar Általános
Hitelbankkal és a Magyar Leszámitoló
és Pénzváltó bankkal. Képviselet az Ad-
riai Biztosító Társulatot.

Kölcsönöket folyósít, Elfogad betéteket. Minden banki
üzlet előnyös lebonyolítására megbízásokat átvesz és
mindennemű biztosítási ügyet elintézt.

Telefon: 18.

**Tüzelőjét,
szénszükségletét,**

Budaynál

szerezze be. Püspöki u. 2. Telefon: 41.

Nemzeti Hitelintézet r.t. (Budapest)

Gyöngyösi fiókja Hanisz-tér 4.sz.

Telefon: 83.sz.

Betéteket elfogad:

takarékbetét-könyvecskére és
folyószámlára.

Kölcsönöket folyósít.

Minden bankszerű üzlet lebo-
nyolítására megbízásokat át-
vesz. Az Első Magyar Általános
Biztosító Társaság képviselete.

Hungária-nyomda nyomtatása, Gyöngyös.

Tulajdonos: Nigrinyi Ferenc

Bérlők: Czobor Mihály és Társa

Felelős kiadó: Dr. Bernát Ferenc

Felelős nyomdavezető: Czobor Mihály

GYÖNGYÖSI

KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Árvák vagyunk Atya nélkül.

Február 10-én kora hajnalban sírásra kondultak a Szent Péter bazilika nagy harangjai. Zokogását átvették az örök Róma összes harangjai . . . XI. Pius pápa halott.

A világ nem hallja többé a szelid atyai hangot, amely könnyekbe csuklón, halk reszketéssel megszólalt többször a rádión. Egymással tülekedő népeket türelemre, megértésre intett egy sokat látott aggastyán bölcsességével és mindenkiket szeretettel figyelmeztetett, aki a mi összekúszált életünk nyugtalan és zavart levegőjében eltévesztette szeme elől a megértés és szeretet örök törvényét.

A halott, akinek élete az emberiség, az egész világ sorsa miatt volt nyugtalan, megtért elődeihez, akik a Szent Péter templom roppant boltívei alatt alusszák álmukat, de alkotásai megmaradnak nekünk és a világnak, a jövőnek, az örökkévalóságnak. A Quadragesimo Anno nagy tanításai mindig a fülünkbe csengenek, ameddig egy szegény, örvényben vergődő, meghajszolt, elszédített és véresre korbácsolt ember él a világon. A szavak, amelyeket Szent Péter trónjának magasságából hirdetett, nyugtalanítani fogják az emberiség lelkiismeretét mindaddig, amíg ezt a roppant problémát a nemzetek a maguk életében meg nem oldják. Bátor volt, erős, nyílt és őszinte. Mikor mindenki hallgatott, ő megszólalt. A küldetés tulvilági szent szenvedélyességével, a hit fehér izzásában állott az Egyház ormán; a fül-siketítő zivajban, az eszmék, szavak, indulatok és tettek korszakában, az örök Péter frissességével mutatott rá az egyetlen helyes utra: Krisztus útjára, amely túl és felül a kicsinyes szempontokon, elvezetheti a világot a kiegyenlítő-dés és a béke kapuja felé. Ő maga volt a megtestesült szeretet, szelidség és jóság. És örökké kellett vinnia a szeretetlenség, kevélység és rosszság ördögeivel, amelyek feltámadtak, hogy meghódítsák a világot . . . Megharcolta harcát, fides intrepida volt lelkében: a hitet megtartotta. Most elpihent. Kiment a mi nyugtalan életünkből. A világ népei, de legfőképen mi magyarok, akiket annyira szeretett, akiket annyit vigasztalt és simogatott lelkével, biztatásaival, megrendült lélekkel állunk meg emléke előtt, lelkünkbe temettük el, hazát adtunk neki is, áldott fehér atyánknak . . .

Török Kálmán

A miénk volt. Detken született bár, de a gyöngyösi különleges lelkiségbe annyira beleillett, mintha ez a tíz kilométer távolság nem lett volna Gyöngyös és a megboldogult születési helye között. A mi érzéseinkkel érzett, a hegyek népének erősebb temperamentuma, a harcra készség, az étellel való nehéz viaskodás, a küzdelmekben való erős helytállás, mind vérbeli tulajdonságai voltak. Sohasem kellett alkalmazkodnia a néphez, mindég vezetett. Ott volt a nép között, minden hívét személyesen ismerte, mindenki ügyét magáévá tette és fáradhatatlanul dolgozott minden egyes gyöngyösi érdekéért. Mint e városnak két ízben megválasztott országgyűlési képviselője, különösen az iskolák államosítása körül helyezkedett szembe az állammal a gyöngyösi érdekekért és nagy hasznára volt városának.

Joggal mondjuk tehát miénknek. Az itteni emberek lelkisége nem hasonlítható más nép lelkiségéhez. Ahány nép, annyi tulajdonság és ezektől élesen elütő a gyöngyösi nép. Azt mondják, törekvő, a semmiből valamit teremtő, fáradhatatlanul munkás, harcos és vallásos, nyakas és az értékeket megbecsülő nép a gyöngyösi. Török Kálmánban e tulajdonságok kinemesedve, kristályosodva voltak meg, ezért közügyi munkásságának kora, tevékenységének ideje gyöngyösi tartózkodása idejére esik.

Ez teszi érthetővé azt a megdöbbenést, amit Török Kálmán halála e városban előidézett. Lehetett látni az emberek arcán, ezen vihart álló erős magyar arcokon azt az elborulást, azt a sziklaembereket megrázó mély fájdalmat, amit most e rövid hír előidézett bennük. A közös bajok elleni együttes küzdelem mindég a lelkeket összekötő kapocs volt, jelen esetben bálványozott vezérük, mint lekipásztoruk, tökéletesen hozzákapcsolódott lelkükhöz. Gyöngyös népét harcos egyéniségénél fogva nehéz megszeretni, még nehezebb valakinek e néppel megszerettetni magát, ezért nagyjelentőségű az elhunyt prelátus-kanonok és e város népe közötti rajongó kapcsolat. Életében becsülték és szerették a gyöngyösiek, halála után porait is áldják.

Szociális kérdések és az egyház.

Bárhogyan is vélekedjünk a szőnyegre kerülő szociális reformok keresztülvételének a mikéntjéről, a reformtörekvések jogosultságát el kell ismernünk. A legtöbben nem felforgató céllal, hanem éppen a társadalom békéjének érdekében követelik az életet nyugtalanító problémáknak a megoldását. Mert azzal igazán nem lesznek kisebbek a bajok, ha nem veszünk tudomást róluk. Az sem vitatható, hogy ha a mai gazdasági és szociális rendszer igazságtalanságai miatt joggal elégedetlenkedő tömegek panaszai elől bedugjuk a fülünket, senkisem akadályozhatja meg annak a gondolatnak terjedését, hogy a sürgős segítséget várók, csakis forradalmi úton szabadulhatnak ki helyzetükből. Egyébként is, a magyarság megerősödése, talán fennmaradása függ attól, hogy égető sorskérdéseit haladéktalanul megoldják.

Fontos, a nemzet egész jövőjét érintő kérdésekről van szó. Elin-tézésük nem mehet máról-holnapra, hiszen a meggondolatlanság, elha-markodottság csak árthat. Akadhatnak olyanok is, akik egyéni önzésből, hatalmi vagy osztályérdekből hátráltatni szeretnék a megindult reform-munkát. Meg lehet érteni, hogy emiatt sokan aggodalmaskodnak. Azt azonban mégsem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a suttogó lélekmérgezők a katolikus egyházat is odaállítják a reformok titkos elgáncsolóinak a sorába. Pedig nagyon jól tudják, hogy az egyház — mint minden kö-rülmények között most is hivatása magaslatán áll. Papi és világi képviselői mindenkor lerótták adójukat a magyar hazának, nemcsak vérben, hanem anyagi és erkölcsi értékekben is. A gyanusítgatók böl-csen elhallgatják, hogy minden időben voltak és vannak az egyháznak főpásztorai, papjai és világi képviselői, akik tehetségükkel, példájukkal, vagy két kezük munkájával apostolkodtak koruk kérdéseinek megoldá-sában. Nem fontos nekik a pápai szociális enciklikák tanítása. Gondo-san titkolják, hogy mennyire elítélik ezek a levitézlett kapitalista rend-szer lelketlen kinövéseit, a tőke és a hatalmaskodó gazdasági kiskirályok kizsákmányoló eljárását. Elhallgatják, hogy a Rerum novarum és a Quadragesimo anno c. körlevelek a mai útvesztőkben biztos irányt je-lölnek ki, amelyen haladva minden társadalmi osztály és minden dol-gozó ember jogos igényét ki lehetne elégíteni,

„Mindenki kapja meg a részét a közjavakból . . . összhangba kell hozni a javak elosztását, amit ma a kevés számú túlgazdag és a vagyontalanok beláthatatlan tömege közt fennforgó ellentét megzavart”

hogy lefekteti a javak helyesebb elosztásának követelményét,

„Oda kell hatni, hogy a termelt javak csak méltányosan halmo-zódjanak a birtokosoknál, ellenben bőségesen jussanak a munká-soknak.”

hogy hirdeti a munkanélküliség leküzdésének a szükségességét,

„A munkanélküliség szörnyű csapás . . . úgy kell szabályozni a munkabéreket, hogy minél többen munkát találjanak és az élet-fenntartáshoz szükséges jövedelmet kapjanak”

hogy a családvédelmet előírja

„Szégyenletes és kiirtandó visszaélés, hogy a családanyak, a családapák elégtelen munkabére miatt a házi teendők és különösen a gyermeknevelés elhanyagolásával bér munkába menni kényszerülnek . . . Különös elismerésünket nyilvánítjuk mindazoknak, akik azt a bölcs és üdvös rendszert meghonosították, hogy a munkabér a családi terhekhez alkalmazkodik s a család szaporodása arányában növekedik, sőt rendkívüli szükségletek idejére, rendkívüli segíelyeket biztosít”.

és az osztályok közti ellentétek megszüntetésén fáradozik.

„Az osztályharcnak szakítania kell az ellenségeskedéssel és gyűlölködéssel és át kell változnia tisztességes és igazságosságon alapuló tárgyalássá és vitává, amely ugyan még nem az óhajtott társadalmi béke, de kezdete lehet és kell is lennie a társadalmi foglalkozási ágak együttműködése felé vezető utnak.”

Elhallgatják mindezeket, mert maguk sem merik bevallani, hogy éppen az egyház tanításainak a semmibevevése, a Krisztustalan élet, a keresztény erkölcs lábbaltiprása juttatta lejtőre az emberiséget.

A rágalmozók arra számítanak, hogy a katolikus tábor nagyrésze nem olvas katolikus ujságot, folyóiratot és könyvet, ahol szociális kérdésekben az egyháznak annyi bátortollú tagja megnyilatkozik, sokan nem ismerik a katolikus munkás- és ifjúságszervezetek célkitűzéseit és a szociális kérdések megoldására vontkozó munkáját, az egyházi vagyoni szociális célokért hozott áldozatait, a papság önfeláldozó karikativ munkáját, de annál inkább ismerik az emberek feledékenységét. Többek közt, bizony milyen hamar elfelejtettük, hogy a zsidó szellem és térfoglalás ellen a katolikus klérus több kiválósága a mainál sokkal kockázatosabb időkben küzdött és a katolikus néppárt a ma hangoskodókat megelőzve tűzte zászlajára a keresztény elemek gazdasági megerősítésének a programját.

Vádaskodni mernek, mert tapasztalták elégszer gyáva meghunyászkodásunkat. Látták sokszor, hogy mi katolikusok alig-alig azonosítjuk magunkat egyházunkkal. Mintha csak a papok alkotnák azt, akikre azután a megvédésének a kötelezettségét is áthárítani szeretnénk.

Sokaknál talán azért találnak hitelt a gyanúsítgatások, mert az egyház nem fogja vitorlájába a szélsőséges és túlzó áramlatokat, hanem nagyon helyesen, az alaposan átgondolt, a nemzet összes érdekeit tekintő, az egyetemes katolikus célokat szem előtt tartó, veszedelmes megrázkódtatásoktól mentes átalakulásokat a hive.

Az egyház nemcsak hogy nem állhat szemben a szegény és elhagyott néprétegek jobb sorsát előkészítő intézkedésekkel, hanem Krisztusi küldetésénél fogva, egyenesen elősegíteni tartozik azokat. Tisztában van vele, hogy Isten országának építgetését már e földön meg kell kezdenie, az emberek helyesen fölfogott boldogulásának elősegítésével is. Végső célja az emberek elkalauzolása az evangélium forrásaihoz, de éppen azért kell közelférkőznie az emberek szívéhez, bele kell kapcsolódnia napi kérdéseik megoldásába, anélkül, hogy az örök célból és erkölcsi tanításaiból bármit is feláldozna.

Senki se várja azonban, hogy az egyház szociális téren aprólékos politikai programot adjon, mert az nem az ő feladata, de amint láttuk a pápai enciklikák általános gazdasági- és társadalomerkölcsi elveket adnak és kifejtésüket, megvalósításukat szorgalmazzák. Egy katolikus szellemű kormányzat feladata lenne ezekből a tanításokból leszűrni azt a maximális programot, amely a közjó érdekében megvalósítható és kijelöli az utat, amely az adott körülmények között járható.

És mi lenne a mi teendőnk? A katolikus felfogás és szellem érvényesüléséért küzdeni minden téren! Támogatni azokat, akik Krisztussal tartanak, harcolni igazunkért és eszméinkért. Az egyház által ajánlott út, a keresztény erkölcsi elvek győzelme meghozza az igazságot és megnyugvást. Mert a világnézetek harcát egy időre eldöntheti ugyan az egyik vagy másik fél felülkerekedése, de nyugvópontra csak a Krisztusi szeretet, a mindenki jogos érdekét szem előtt tartó jóakarát, a szociális felelősségtudat, egyszóval az evangéliumi szellem érvényesítése juttathatja.

Balázs-Piri Lajos.

Amiért Prohászka harcolt . . .

Prohászka, ha egyetlen szóval akarnók jellemezni, azt mondhatjuk, hogy lélek volt. Ő rendíthetetlenül hitt a földi lét értelmében, az életnek a halál felett való győzelmében s ezért a hitet átöntötte azokba, akik közelében éltek. Egy jeles közéleti férfiú a róla írt megemlékezésében a következőket írja: *Prohászkaiban a filozófusnál és a hívőnél, mondjuk: a misztikusnál nagyobb a társadalomnevelő. Szinte nyersen kiáltja: Nemcsak igével él az ember, hanem kenyérral is. És bátran, szinte százszázalékos reformon dolgozik. A Dúsgazdag és a Lázár nagy ellentétében határozottan Lázár mellé állt és szinte erőszakos mozdulattal akarja a kenyeret odaadni annak, akit az isteni jog szerint megillet s akit a kenyértől csak emberi jog fosztott*

meg.« Prohászka fiatalsága beleesik abba a korba, amely az emberi szellemet a tudományba vetett abszolút hittal itatta át. E korban az emberek nagy tömege a tőke és a gép rabszolgája lesz, a társadalmi élet nagy haladást mutat, de a hittől való aposztázia, a racionalizmus e kora nem tud kielégítő feleletet adni az élet mibenlétére és céljára. A megoldatlannak látszó problémák e tömkelegéből kiemelkedik a legnagyobbik: a szocialis kérdés. Ezt a problémát, ennek az egész emberiségre kiható fontosságát talán egyetlen magyar sem látta meg és érezte meg olyan csalhatatlan biztonsággal, mint saját korában Prohászka. Mit is mond a nagy püspök e kérdésről?

»*Lemondani mindenről, ami nagy, szent és fenséges, arra az emberi szív nem képes. Unalomból, undorból, utálatból, lemondásból meg nem él. Ez a halál érzelmköre. É milieube lehet a lelket rövid időre belesodorni, de ez csak elszenderedés. Mihelyt felébred benne az élet ösztöne s megszállja az alkotás vágya, mihelyt megcsapja a halhatatlanság szele: fölébred mámorából s romokot látván maga körül, szomorkodik és sír.*» Miután a katolicizmus a nyugati országokban a filozófia, tudomány, művészet terén egyaránt ujjáéledőben volt s ezt az ujjáéledést a filozófiai idealizmus és kritikai realizmus uttörő munkája még elősegítette: ennek a megújuló munkának volt Prohászka rendíthetetlen bajnoka. Szekiű Gyula megrendítően szomorú képet rajzol a századforduló arculatáról: amelyet ő a materializmusba fulladt liberalizmusnak nevez. E korszak sajtója szélsőséges irányban támadta az egyházat és a vallást s mert a katolikus irányzat népszerűtlen volt, ez még jobban elősegítette a materializmus terjedését. Az ipari munkásság a marxizmus zsákmánya lett. minden katolikus megmozdulást ultramontanizmusnak minősítettek s a helyzetet még kétségbeejtőbbé tette az, hogy a polgári radikalizmus valósággal gúnytárgyává tette legszentebb nemzeti eszményeinket is. Prohászka ezzel az irányzattal szemben felvette a kérlelhetetlen és meg nem alkuvó harcot. Szószékről és könyveiben egyaránt hirdette, hogy a materializmus esődöt mondott, de hirdette megcáfolhatatlanul s bizonyította azt is, hogy a tudománynak az a kísérlete, hogy módszerét erkölcsre, művészetre s társadalmi fejlődésre alkalmazza, teljesen hiábavaló, kivihetetlen. Mi tehát az egyetlen világformáló erő, ami egyuttal világnézet is s ami által a kulturcélok is revideálhatók: a krisztianizmus, a kereszténység. Ez az egyetlen lehető intézmény, ami az individualis és szocialis irányt képes összeegyeztetni. Be akarja bizonyítani, hogy egyedül a kereszténység biztosíthatja a jobb élet adventi vágyának kielégítését. Mind azt az erkölcsöt és luktető szeretetet, ami a krisztianizmusban

él, bele kell vinni a társadalomba, ami az egyén boldogságát biztosítja. Meg kell teremteni a tisztességes élet feltételeit a lakásügyben, társadalmi és gazdasági viszonyokban, egészségügyben, az ember számára. Kérlelhetetlenül elítéli és kárhoztatja a nagy püspök azt a gyűlöletet, amelyet a marxizmus a kereszténységgel s minden lelkiességgel s szellemi értékkel szemben táplál. A magántulajdont szentnek mondja, ha ez a munka gyümölcse s ha a közjónak nincsen ártalmára. Mi a bűne a kapitalizmusnak? Az, hogy az ember, aki dolgozik, nem kapja meg fáradsága igazi jutalmát. Szerinte a keresztényszocializmus az, amely a munka megszervezésével s az állam közbejöttével biztosítani képes a munka igazságos jutalmát. Izzó lelkét állandóan foglalkoztatja az igazságos földreform kérdése. A középosztálynak és az őstermelő osztálynak megerősítése áll ezzel szoros összefüggésben. Szerinte ez a két osztály a nemzet fenntartó rétege.

Klasszikus tömörséggel sűríti össze ide vágó gondolatait. „Az okos nemzeti birtokpolitika okvetlenül arra törekszik, hogy a föld a nemzeté legyen, hogy a munkás embernek joga legyen ahhoz, hogy földhöz jusson és spekuláció ne tolassza a földet a nép közé. Amellett vagyunk továbbá, hogy lehetőleg állandósuljon a birtok, az otthon, mert a kultúra és a föld szoros viszonyban állanak egymással és mert batyuban kulturát hordozni nem lehet. Mi jól tudjuk, hogy az a nép, mely sátorban él, nemzet nem lehet, mert nincs háza, és hazája nem lehet, mert nincs otthona“. Minden kereszténynek egyházával és hazájával szemben való kötelessége odaállani a szenvedő, küzdő ember mellé azért, hogy az alsó társadalmi rétegek felemelkedjenek forradalom nélkül. A munka intézményes megszervezése nélkül azonban ez csak utópia. A felekezeti türelmetlenség kiirtása által akarja a keresztény egyházakat összefogni, megteremteni a „szivárványhidat“ Pannonhalma és Debrecen között. Így lesz a nagy püspök a keresztény konzervativizmus leghivatottabb képviselője. Egyénisége, tündöklő pályája s az írásaiban foglaltak: programpontok, amelyek megvalósításáért érdemes küzdeni, dolgozni, harcolni minden igaz keresztény embernek.

Páll Gyula.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Szeretettel kérjük hátrálékos Előfizetőinket, hogy az 1938. évi tartozásukat sziveskedjenek rendezni, valamint 1939-re is alázattal kérjük az előfizetés megújítását. Előfizetni lehet a Szent Bertalan és szent ferencrendi plébánián, az Iparosok és Gazdák Hitelszövetkezetében, Buday Ferenc irodájában: Püspöki-ut 2 szám.

Teljes tisztelettel
A KIADÓHIVATAL.

Örömmel jelentem,

hogy a kálváriai dombormű stációképek megérkeztek. A kálvária sekrestyéjében a böjti litániák alkalmával megtekinthetők. Nagyon szépek. A kidolgozása, színezése olyan művészi, hogy a legkényesebb izlésűeket is kielégíti. A szó szoros értelmében remekelt vele a Zsolnay-féle kerámiai gyár. Műkincsekben és művészeti dolgokban oly szegény Gyöngyös városunk sokat nyert általuk. Eddig is messze földön híres kálváriánk még nagyobb vonzó erővel lesz a vidéki hivekre.

Ára összesen 1570 pengő. Ezen összegre már befizettünk 1470 pengőt. Így a gyárosnak tartozunk még 100 pengővel. Erre is van már fedezet.

Gondot okoz most a képek elhelyezése és a munkálat árának összegyűjtése.

Azt gondoltuk, hogy a kálváriára vezető útvonalon lévő négy stációt is beépítjük a templom kertjébe, azért, hogy a durvalelku emberek megrongálásától megvédjük. De ehhez még 1270 P 40 fillérre volna szükségünk. Nagy összeg ez! Ennek összeadását az utóbbi évek terméketlensége után nehéznek találjuk, de reméljük. Gyöngyös tizennégyezer *katolikus és minden vallását érintő dologban áldozatos családja* olyan reménytelen dolgot valósíthat meg, mint ahogy egy év alatt az 1470 pengőt összeadta.

Talán számíthatunk természetbeni kézimunkás segítségre is. Gyöngyösnek van harminchét önálló vállalkozó építő mestere, kőművesmestere; ha anyagot adunk, ők ismert jóakarattal a munkálat megvalósításában segítségünkre lehetnek. Labor omnie vincit! Az erős akarat, összetartás mindent legyőz!

Tegyük kálváriánkat a leglélekemelőbbé!

G. P.

Hitéleti tájékoztató.

Március hó.

Szent Bertalan plébánia.

3. Első péntek. Előző csütörtök délután 3-6 óráig gyóntatás. Reggel 6 órától gyóntatás. A Menház kápolnájában egész nap szentségimádás.

5. Első vasárnap. A szokott ünnepi rend. Este 6 órakor az Ol-táregyesület közös imaórája.

15. Szerda. Nemzeti ünnep. A Szent Bertalan templomban d. e. 9 órakor ünnepélyes szentmise a hazáért.

19. Vasárnap és Szent József, az Ur Jézus nevelő atyjának ünnepe. Szent József nyolcada alatt a 6 órai szentmise után litánia Szent József tiszteletére.

25. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. Szokott ünnepi rend.

26. Fekete vasárnap. A Kálvária-templom bucsunapja. 8 órakor indul a körmenet a Szent Bertalan templomból a Kálváriára, ahol szentbeszéd és szentmise lesz.

31. Péntek. Fájdalmas Szűz napja. Reggel 7 órakor a temető-kápolnában csendes szentmise. A Szent Bertalan templomban a reggel és a délelőtti órákban gyóntatás.

Szentferencrendi plébánia.

Megjegyzendők az egész hónapra: 1. Minden péntek d. u. 3 órakor nagyböjti szentbeszéd. 2. Minden vasárnap d. u. félkettő órakor szentkeresztuti ájtatosság.

3. Első péntek. Reggel 6 órakor Jézus sz. Szive miséje, engesztelő ima- és litániával. A Jézus sz. Szive-társulat sz. miséje a sz. Sziv oltáránál.

5. Első vasárnap. A délutáni sz. keresztuti ájtatosság után a Rózsafüzér társulat havi sorsolását tartja.

6. Első hétfő. Este 6 órakor a ferences zárda oratóriumában hitbuzgalmi gyűlést tart az Urak Mária-kongregációja

15. Szerda. Nemzeti ünnep. D. e. 9 órakor sz. mise hazánk sorsának jobbrafordulásáért.

19. Harmadik vasárnap. Reggel 6 órakor a ferences III-ik rend sz. miséje. A délutáni sz. keresztuti ájtatosság után pedig ugyancsak a ferences III-ik rend havi gyűlését tartja.

25. Szombat. Gyümölcsoltó Boldogasszony Ünnepe. Reggel 6 órakor sz. mise a Rózsafüzér-társulat élő tagjaiért.

26. Fekete vasárnap. A kálvária bucsunapja.

27. Hétfő. Reggel 6 órakor sz. mise a Rózsafüzér-társulat meghalt tagjaiért, a fájdalmas oltáránál.

A hónap két utolsó napján (30-31) és április 1-én a nők számára, április 3-, 4- és 5-én pedig a férfiak számára tartunk 3-3 napos lelkigyakorlatot. A lelkigyakorlatokat P. Kováts Rajmund vezeti.

A gyöngyöspüspöki sz. János templomban.

5. Első vasárnap. D. e. 9 órakor sz. beszéd, nagymise szentség-kitétellel.

26. Fekete vasárnap. A kálvária-bucsu miatt reggel 7 órakor lesz csendes sz. mise.

A nagybójtai vasárnapokon a sz. Bertalan templomi bőjt beszédek miatt a litánia elmarad.

HIREK.

Török Kálmán pápai prelátus, prépost kanonok, az egri székesfőkáptalan tagja, Heves-vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, Gyöngyös város díszpolgára és volt orsz. képviselője a február 19-re virradó éjjel fél 12 órakor, 74 éves korában meghalt. Temetése 20-án délelőtt volt a káptalani nagymise után, amelyet lelkiüdvéért mutattak be. Gyöngyösről külön autóbuszon mentek a hivek Egerbe a temetésre. Gyöngyös város koszoruját Makrányi Gyula dr. helyezte el a ravatalon. Török Kálmán egyike volt a legrokonszenvesebb magyar főpapi egyéniségeknek. 1865-ben született a hevesmegyei Detk községben. Tizenhat éven át Gyöngyösön lekipásztorkodott és ez idő alatt nagy szerepet játszott a város gazdasági és társadalmi életében. Az 1906-os és 1910-es választások során gróf Apponyi Albert programjával a város orsz. képviselőjévé választották, majd amikor egri kanonok lett, Gyöngyös városa érdemeinek elismerésül díszpolgárrá választotta. 1926-ban elnöke lett az egri egyházi takarékpénztárnak és a gazdasági válság után súlyos helyzetbe jutott intézetet ő szilárdította meg. Több jogi és egyházi tanulmányt írt. Ismert műbarát is volt s művészeti kérdésekben általában sokat adtak szakvéleményére. A Szt. Bertalan főtemplomban 23-án ünnepélyes requiem volt Gyöngyös nagyon szeretett egykori lekipásztora lelkeüdvéért. Az összes felsővárosi társulati tagok fáklyákkal vonultak ki, az egész templomot megülte a gyász, a forrón szerető emlékezés.

Halálozások. Az ember törékeny, beteg szervezetét különösen a téli idő nehéz, hideg, ködös levegője erősen megviseli, miért is a téli halálozások gyakoriak. E hónapban több kedves testvérünket kísértük sír nyugvó helyére. Köztük Domoszlón Dankó József plébános földinket, volt gyöngyösi káplánunkat, akit hosszas betegség után, életének 45-ik évében, áldozópapságának 21-ik évében szőlített magához az Úr. Mindég szeretettel kísértük papi pályáján a megboldogultat, viszont mindég felénk sugárzott szeretete s ez a kölcsönös rokonszeny naggyá teszi a fiatalon elhunyt pap iránti gyászunkat -- Ko

lár Ferencné, a városi közművek cégvezetőjének hitvese is az Úr hónapjába költözött. Ugyancsak hosszas betegség után hagyta itt szeretteit. Adjon az Úr örök nyugalmat és boldog feltámadást nekik.

A Gyöngyösi Alsóvárosi Kat. Agrár Legényegylet febr. 12-én estét tartott, melynek előadói Ft. P. Luptovits Kolos O. F. M., Ugrin József központi titkár, Buday Ferenc városi képviselő voltak. Az ünnepséget a Gyöngyös alsóvárosi rk. egyházi énekkar számai tették lelkesítően változatossá. Vezényelt Tarnai Gyula kántor. Az ifjak összejövele vasárnap és pénteken este 6--8 óráig.

Az egyházközségi képviselőtestület a gyöngyösi róm. kat. polgári fiúiskolánál Dalmay Béla eltávozására következtében megüresedett tanári állásra Egyed Antal okl. polgári iskolai tanárt választotta meg. Az egyházmegyei hatóság a megválasztottat helyettes tanárrá ki-nevezte. Egyed Antal Gyöngyös szülötte, a helybeli mezőgazdasági középiskolában érettségizett. Működése elé bizalomteljes várakozással tekintünk.

Felülfizetések a Tudósítóra. Tudósítónk nagyon csekély elő-fizetési összegéből tartja fel magát. Felülfizetőinknek nagy szeretettel mondunk köszönetet. 5 P-t fizettek: özv. Heigel Albertné, dr. Wiltner Sándor, 3.50 P-t: Forgács Ferenc, 3 P-t: Baranyi András, Bordás József, Buday Ferenc, Chinoránvi Ede, Pampuk Mihály, özv. Völgyi Jánosné, Zsiga Aladár, 2 P-t: özv. Barna Jenőné, özv. dr. Bogdány Mihályné, Bukki Matild, Érsek Gábor, Hidassi István, Huszár János Juhász Mihály, Koncz László, Polgár Istvánné, Schlosser János, Sumi János.

Báró Lindelof Henrikné Öméltósága fővédnöksége alatt, Melczer Sándor esperes-plébános és Miklós Gáspár igazgató-tanító támogatásával Csomós János kántortanító fáradhatatlan munkával másfél évvel ezelőtt megszervezte Gyöngyöshalászon a Katolikus Agrárfiúági Szt. Imre Legényegyletet. Ezen legényegylet f. hó 6-tól kezdődően 4 napos vezetőképző tanfolyamot rendezett az országosan ismert nevű

Vásároljon üzletünkben naponta frissvágású, borju-, marhasertéshusokat, valamint friss fölívágottakat.

Saját gyártmányú téliszalámik.

HUBA LÁSZLÓ ÉS FIAI hentes és mészáros
GYÖNGYÖS, Vachott Sándor-út 26. Telefon 160.
Pontos kiszolgálás, olcsó árak. Külön nagybani árak.

Árban és minőségben vezet

Makovinyi Zoltán fűszerüzlete, Gyöngyös

Kenyér, fűszer, csemege, liszt, tea, cukorka
különlegességek, élesztő eladás nagyban, na-
ponta friss porítottkávét.

Vachott S-u. 28.

Ugrin József, Kalot titkár vezetésével. Ezen a tanfolyamon telmerült a nélkülözhetetlen kulturház építésének az ügye is. Az egyesület egyhangulag elhatározta, hogy a műkedvelő előadásokból megtakarított jövedelmét az alaphoz szükséges kőanyag beszerzésére fordítja.

Szerkesztői üzenet.

K. J. A költeményét sajnálatunkra nem közölhetjük, mert akkor aktuális cikkek maradnának el. Egy évben ha egy költeménynek helyet tudunk szorítani. Szeretettel köszöntjük.

**M Ű V É S Z I
FELVÉTELEK**
Bardóczy és Tőzsér
fényképeszeknél!
HANISZ
TÉR 8.
Fényképezőgépek, filmek, az összes foto cikkek legolcsóbban beszerezhetők. Amatőr felvételeit a legszebben, szakszerűen kidolgozzuk!!!

Alapítva: 1884 ben.

KUNSAY BÉLA

mézeskalácsos és
viaszgyertyakészítő.

Mézsütemeny, méhviasz,
templomi gyertyák
nagy választékban állandóan raktáron.

Gyöngyös

Zita királyné-utca 6.

A Baross-szövetség gyöngyösi fiókjának helyiségei a Szentkorona Ház emeletén. Hivatalos órák naponta 6-8-ig. Nyitva mindennap d.u. 5-11 óráig.

Az áll. Mezőgazdasági Népiskola kosárfonási kiállítási tárgyai jutányos áron kaphatók az iskolánál: Fejérváry-utca 10. szám.

Lehel Antal

Alapítási év 1885.

kárpitos és diszítő mester.

Vállal mindennemű kárpitos munkát bármily kivitelben, szolid árak mellett

Gyöngyös, Kostuth-u. 20.

Szt. Erzsébet templommal szemben
legjobban: legolcsóbban:
fűszer árút,
csemege árút.

Pampuk Mihálynál

szerezhet be.

Egy próbavásárlás és
 meggyőződik róla!

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Cserján Imre

„SZERETET” gyógyszertára

Yacht Sándor u. 6. szám. Telefon: 29

Egyházmegyei Takarékpénztár r.t.

Eger-gyöngyösi fiókintézete Gyöngyös.

Telefon: 230.

Telefon: 230.

Legelőnyösebb feltételek mellett folyósít
 kölcsönöket, vállalkozásokat financiroz, át-
 utalásokat gyorsan és olcsón teljesít.
Betéteket könyvecskére és folyószámlára
 elfogad és legkedvezőbben kamatoztat. ■

Pannónia - szálló

Szobaárak: 2 ágyas 9-től 20 pengőig, 1 ágyas 5 pengőtől 12 pengőig. — Ez árakból a Gyöngyösi Katolikus Tudósító előfizetőinek 20 százalék kedvezmény.

Budapest, Ráhóczy-út 5

Elsőrendű szálló. — Vidéki főtisztelendő papság és keresztény utazók régi, jól ismert helye a főváros közepén. A legmodernebb felszerelés és ragyogó tisztaság. Fürdők. Hideg és meleg víz minden szobában.

Szőlő-
vesszők,
gyümölcsfák,
az összes bevált
jobb fajokban

**előnyös áron
beszerezhetők**

SZABÓ GYULA szőlőtelepén
GYÖNGYÖS

Vida Kálmán Hevesmegye legrégebb cukrász-
daja szakmabíró elsőrendű
dolgaival vezet.

Alapítva 1852.

Gyöngyös, Főtér

Magy. kir. Dohányáruda

HANISZ TÉR 10. sz. (Főtér) Gyöngyösi Bank mellett.

Kiváló minőségű bel- és külföldi különlegességi szivarok, szivarkák és dohánytermékek a legnagyobb választékban kaphatók!

Mindennemű kézimunka szükségletét beszerezheti

Máhig Mária

magyaros kézimunka szalonjában.

Szentkorona-ház
(udvarban.)

Igazi eredeti népművészeti munkák tervezése és előnyomása.

Koncz Ferenc (Mátyás-király utca 4. szán.
Hungária mellett. XXXXXXXXXX)

F e s t é k h á z

M i n d e n f é l e

festékek, lakkok, zománcok, tubus- és górh-
festékek, vegyszerek, szigetelő anyagok,
háztartási cikkek, kefe- és ecsetárúk és az
összes szakma-cikkek kaphatók a legnagyobb
v á l a s z t é k b a n. Pontos kiszolgálás.

O l c s ó á r a k !

<p>Fekete Pal Utóda imakönyvkereskedésben (Szt. Bertalan-u. 6.) kaphatók : díszkötésű imakönyvek, celluoid-, kristálycsont-, bőr- és vászonkötésben. Nagyon szép kivitel! Olcsó árak!</p>	<p>Edénykölcsonzés BALAZSOVITS edénykereskedés Mátyás király utca 4. sz. Dísz tárgyak, márkás porcellá- nok, zománcédénvek, háztartási cikkek. Nászajándékokban nagy raktár. Szolid árak! Pontos kiszolgálás!</p>
---	---

Mielőtt bútort vásárol,
keresse fel gazdagon
felszerelt raktáramat!

Temetkezési vállalatom minden igényt kielégít

Smóling László

asztalos mester butorraktára
és temetkezési vállalata.

Gyöngyös, Kossuth-u. 23.

Alapított 1867.

Telefon: 330.

Építési és tüzelőanyag legolcsóbban

Kovács K. József

cementárugyárában szerezhető be.

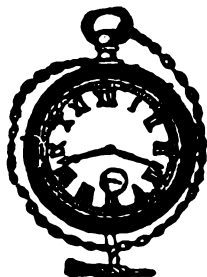
Gyöngyös, Főtér.

Telefon 118.

Iparosaink — Kereskedőink

- Tóth Béla** vaskereskedése Kossuth-utca.
- Bognár István** hentes és mészáros Kossuth-u. 18. Ajánlja hentes-árú készítményeit!
- Hajagos Nándor** köszörűs és kész-árúkereskedő Rózsa-utca 2.
- Nagy József** fűszerkereskedése Károly király-körut 32.
- Hegedűs János** kőfaragó üzeme és sírkőraktára az adóhivatal mögött. Épületmunkákat olcsón vállalok!
- Művészi felvételek** minden időben villanyfény mellett készülnek Zsolnai Kovács Imre műtermében. Hanisz-tér 4.
- Bádogos munkáit** Mayer Gyula épület és díszmű bádogos mesternél végeztesse. Gyöngyös, Csárda-utca 7sz. Elvállal minden e szakmábavágó munkát. Költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Hívásra házhoz megyek.
- Öröltessen** Szlovensák János és fia hengermalmában. Gyöngyös, Petőfi-u.
- Csima Sándor** női szabó. Izléses, elsőrendű munkás, főleg pontos és becsületes kiszolgálás. Gyöngyös, Széchenyi-u. 3.
- Márton könyvkötészet.** Hanisz-tér 8.
- Szánthó Sándor** uridivat szabó Jókai-utca 15 szám.
- Molnár Ferenc** úri és egyenruha szabósága Pap Melchizedek-utca 16. Öltönyök részletre is készülnek!
- Bardóczy József** borbély és fodrász. Női hajvágás és ondolálás! Károly-király körut 34.
- Legújabb modellekből a legnagyobb választék legolcsóbban **Csepány Imréné** kalapszalónjában! Sz. Bertalan-u.
- Özv. Kóczián Elemérné** dohány-árudája. Szt. Bertalan-u. 10.
- Dénes uriszabósága.** Kossuth-u. 27.
- Katona Ernő** műköszörűs Kossuth Lajos utca 12_{1/2}
- Spányik I. utóda Ujvári Rudolf** órás és ékszerész Gyöngyös, Kossuth-u. 15. Nagy raktár zseb- és karórákban (Doxa, Omega, OLMA, Cláró, Zenith, stb.) ébresztő-, asztali- (Bim-bam, Westminster) és fali órákban, valamint ezüst- és arany árukban.
- Bogdány Lajos** képesített kőműves mester, Gyöngyös, Tisza István-u. 32.
- Móczer Gyula**, Kossuth-u. 11. Könyvkötészeti munkák izlésesen!

Fógel Gyula

óraműves, ékszerész és lát-
szerész. Eterna, Alpine, Tellus,
Wyler órák egyedárusítója.

Óra és szemüveg különleges-
ségek.

Telefon:
388.

Üvegcsiszolások.

Szemüvegek recept szerint is.

Gyöngyösön

Hanisz-tér 12. Országzászló mellett

A legmodernebb
temetkezési vállalat

Gyöngyösön!

Halottszállítás, ex-
humálás az ország
egész területén bár-
honnán-bárhová sa-
ját autómon a leg-
jutányosabb áron.

KUCSERA BELA

KOSSUTH-UTCA 9.

TELEFON HIVÓ: 310.

Akar Ön
olcsón vásárolni?

Akar Ön
pénzéért jó árút kapni?

Akar Ön
megbízható helyen előzékeny
kiszolgálásban részesülni?

Mindezt megtalálhatja a
gyöngyösi Hangyában:

A
HANGYA

árúi megbízhatók,
naponta frissen érkeznek.

Rendes havi vásárlóknak
kedvezményt ad.

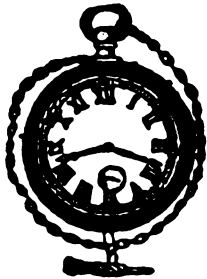
Szives érdeklődésre a „Hangya”
irodájában felvilágosítást nyújtunk

Az igazgatóság:

Iparosaink — Kereskedőink

- Tóth Béla** vaskereskedése Kossuth-utca.
- Bognár István** hentes és mészáros Kossuth-u. 18. Ajánlja hentesárú készítményeit!
- Hajagos Nándor** köszörűs és készárúkereskedő Rózsa-utca 2.
- Nagy József** fűszerkereskedése Károly király-körut 32.
- Hegedűs János** kőfaragó üzeme és sírkőraktára az adóhivatal mögött. Épületmunkákat olcsón vállalok!
- Művészi felvételek** minden időben villanyfény mellett készülnek Zsolnai Kovács Imre műtermében. Hanisz-tér 4.
- Bádogos munkáit** Mayer Gyula épület és díszmű bádogos mesternél végeztesse. Gyöngyös, Csárda-utca 7sz. Elvállal minden e szakmábavágó munkát. Költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Hívásra házhoz megyek.
- Öröltessen** Szlovenszák János és fia hengermalmában. Gyöngyös, Petőfi-u.
- Csima Sándor** női szabó. Izléses, elsőrendű munkás, főleg pontos és becsületes kiszolgálás. Gyöngyös, Széchenyi-u. 3.
- Márton könyvkötészet.** Hanisz-tér 8.
- Szánthó Sándor** uridivat szabó Jókai-utca 15 szám.
- Molnár Ferenc** úri és egyenruhaszabósága Pap Melchizedek-utca 16. Öltönyök részletre is készülnek!
- Bardóczy József** borbély és fodrász. Női hajvágás és ondolálás! Károly-király körut 34.
- Legújabb modellekből a legnagyobb választék legolcsóbban **Csepány Imréné** kalapszalónjában! Sz. Bertalan-u.
- Özv. Kóczián Elemérné** dohányárudája. Szt. Bertalan-u. 10.
- Dénes uriszabósága.** Kossuth-u. 27.
- Katona Ernő** műköszörűs Kossuth Lajos utca 12.
- Spányik I. utóda Ujvári Rudolf** órás és ékszerész Gyöngyös, Kossuth-u. 15. Nagy raktár zseb- és karórákban (Doxa, Omega, OLMA, Cláro, Zenith, stb.) ébresztő-, asztali- (Bim-bam, Westminster) és fali órákban, valamint ezüst- és arany árukban.
- Bogdány Lajos** képesített kőműves mester, Gyöngyös, Tisza István-u. 32.
- Móczer Gyula**, Kossuth-u. 11. Könyvkötészeti munkák izlésesen!

Fógel Gyula

óraműves, ékszerész és lát-
szerész. Eterna, Alpine, Tellus,
Wyler órák egyedárusítója.

Óra és szemüveg különleges-
ségek.

Telefon:
388.

Üvegcsiszolások.

Szemüvegek recept szerint is.

Gyöngyösön

Hanisz-tér 12. Országzászló mellett

A legmodernebb
temetkezési vállalat

Gyöngyösön!

Halottszállítás, ex-
humálás az ország
egész területén bár-
honnán-bárhová sa-
ját autómon a leg-
jutányosabb áron.

KUCSERA BELA
KOSSUTH-UTCA 9.
TELEFON HIVÓ: 310.

Akar Ön
olcsón vásárolni?
Akar Ön
pénzéért jó árút kapni?
Akar Ön
megbízható helyen előzékeny
kiszolgálásban részesülni?
Mindezt megtalálhatja a
gyöngyösi Hangyában:

A
HANGYA

árúi megbízhatók,
naponta frissen érkeznek.
Rendes havi vásárlóknak
kedvezményt ad.

Szives érdeklődésre a „Hangya”
irodájában felvilágosítást nyújtunk
Az igazgatóság:

Régi
bútorok
jutányos
javítása
és
modern
átalakí-
tása

Kováts Miklós

faipari szakiskolát végzett
asztalos mester

Gyöngyös, Jókai-u. 11.

Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközöl.

Elsőrendű
épület-
munkák.
Izléses
stilusbu-
torok.
Legjutá-
nyosabb
árak.

vitész Szigeti Gyula

étterme és szállodája, Gyöngyös

Kossuth-u. 4.

Az étterem új szárnyal bővült.

Kitünő házikoszt házhoz szállítva.

Mérsékelt árak.

PINTÉR BARNABÁS

**Szent Antal-drogériája és
gyógykereskedése a leg-
olcsóbb bevásárlási forrás!**

Gyógyárúk és illat-
szerek, betegápolási
kozmetikai, háztartási
és fotó cikkek!

Mielőtt kalapját besze-
rezné, jöjjön el és néz-
ze meg üzletemet!!
Kaphatók: gyapjú és
nyúlszőr kalapok min-
den minőségben!
Javítások pontosan és
szakszerűen készülnek!

Kriszt Lajos

Gyöngyös,
Kossuth-u. 10.

Fischer József

vaskereskedő GYÖNGYÖS
(v. „Hangya“ vas-osztály)

Állandóan nagy raktár háztar-
tási, konyhafelszerelési cikkek-
ben, Vasárúk, ipari és gazdasági
szerszámok, kályhák, tűzhelyek
és vadászati cikkek!

„Kühne“-féle gazdasági
gépek nagy lerakata!